

Innspill til ny stortingsmelding om dyrevelferd hos sports- og familiedyr fra Dyrepleierne i Akademikerforbundet

Vi viser til det pågående arbeidet med stortingsmeldingen om dyrevelferd. Dyrepleierne i Akademikerforbundet (DiA) vil i den sammenheng komme med noen innspill når det gjelder tiltak for å bedre dyrevelferden hos sports- og familiedyr. Vi viser for øvrig til tidligere innsendte forslag til revisjon av dyrehelsepersonelloven.

Generelt sett vil vi ha fokus på at forutsetningen for god dyrevelferd er tilgangen på kvalifisert helsehjelp hvor som helst i landet, samt økt kompetanse innen hold av kjæledyr hos dyreeier.

Tilgang på kvalifisert helsehjelp

Vi vil peke på at en forutsetning for god dyrevelferd er tilgang på kvalifisert helsehjelp. Dette krever at de som behandler dyr har tilstrekkelige kvalifikasjoner for å utføre behandling. Det omfatter både veterinærer, dyrepleiere og øvrig personale. For å sikre at personalet som skal utføre behandling er kvalifiserte, må det settes kompetansekrav. For annet personale enn veterinærer og dyrepleiere er dette ikke godt nok regulert, noe som fører til at ukvalifisert personale står med arbeidsoppgaver langt utover deres kompetanse.

Videre vil vi peke på at det gjennom statlige reguleringer i større grad bør sikres at bedrifter som gir helsehjelp til dyr, holdes ansvarlig for å tilrettelegge for at personell kan utøve yrket sitt på en forsvarlig måte. I dag kan man oppleve at krav til inntjening blir satt over hensyn til pasientsikkerhet og god dyrevelferd.

Økte ressurser til Mattilsynet

Mattilsynet utfører viktig arbeid for bedring av dyrevelferd, men har utfordringer med kapasitet til å følge opp arbeidet. I sitt skriftlige innspill om landdyrarter påpeker Mattilsynet at “[m]ed begrenset tilgang på veterinærer kan det være aktuelt å rekruttere også fra andre yrkesgrupper til dette arbeidet. Det forutsetter en nærmere definert grunnkompetanse om dyr, dyrehelse, dyreatferd og dyrevelferd.” Dyrepleiere med bachelorgrad er autorisert dyrehelsepersonell med kompetanse innen dyrevelferd. Dyrepleiere kan derfor etter vår oppfatning brukes som personellmessige ressurser hos Mattilsynet for å jobbe mot bedre dyrevelferd.

ID-merking av kjæledyr

DyreID er hovedaktøren for identifisering av familiedyr i Norge gjennom digital merking. DyreID eies av Den norske Veterinærforening (DNV). DiA støtter DNV i at ID-merking av dyr bør forskriftsfestes. Obligatorisk ID-merking stiller eier til ansvar for kjæledyret sitt. I situasjoner der dyret er mistet, stjålet eller neglisjert/forlatt, men også i situasjoner der kjæledyret blir skadet eller er farlig for omverdenen, er det viktig å komme i kontakt med rettmessig eier. Et register med kontaktinformasjon vil muliggjøre dette.

I tilfeller man finner et dyr som ikke har en eier, så må vi ha en aktør som tar over eieransvar og det økonomiske ansvaret.

Forsikring

Veterinærtjenester kan være kostbare, men er veldig viktig for å opprettholde god dyrevelferd. Det kan være økonomisk utfordrende for folk flest å kunne betale for god helsehjelp for dyrene sine. Mange dyreeiere har i dag tegnet forsikring gjennom private aktører, men det er ikke obligatorisk eller påbudt. Hvis dyreeiere blir pålagt å tegne forsikring for egne dyr ved kjøp, vil det kunne sikre betalingsevne hos alle og dermed sikre kjæledyr tilgang til veterinærtjenester når dette er nødvendig.

Avl

Vi i DiA ønsker en offentlig regulering av kommersiell avl av alle kjæledyr. De som driver med kommersiell avl, må kunne dokumentere at de har dyrenes velferd som sin førsteprioritet. Dette kan man oppnå ved å innføre sertifisering som blir utstedt av staten etter kursing. I etterkant av en slik sertifisering er det også viktig at de som driver med avl blir fulgt opp og kan dokumentere at de ikke bryter lovverk for etisk avl. Det bør også opprettes et register som gjør at de som driver med lovlig og etisk riktig avl er lette å finne for nye potensielle kjæledyreiere. Gjennom en slik sertifisering kan det sikres at bestemmelsene i dyrevelferdsloven ivaretas i avlsarbeidet. I loven står det blant annet at “[d]yreholdere, oppdrettere, avlsorganisasjoner og raseklubber skal gjennom avl fremme egenskaper som gir robuste dyr med god funksjon og helse” (§ 25).

Øke kunnskapen hos eiere

Sport- og selskapsdyr er levende vesener som lever uten autonomi, og som fullt og helt er avhengige av sine eiere. Da ligger det på eier et ansvar for å foreta gode valg slik at dyret har det godt og at det ikke volder skade eller ubehag overfor andre mennesker eller dyr. Dette forutsetter riktig kunnskap. En løsning kan være å ha sertifisering eller pålagt kurs for å ha lov til å eie dyr. Dette kan sammenliknes med å ha et sertifikat for bil; i likhet med bilen er ikke dyr en menneskerett å eie, og kan ha potensielt store konsekvenser dersom det blir misbrukt eller benyttet uten god nok opplæring. Situasjons- og konflikthåndtering krever en forståelse ikke bare for dyrets fysiske behov, men også for dets mentale helse og adferd. Sertifisering og/eller krav om kompetanse vil også hjelpe til å luke ut dårlig egnede eiere, da dette vil heve terskelen for å enkelt kunne gå til anskaffelse av dyr.

Friområder

I løpet av året er det lange perioder med båndtvang, og dette innebærer betydelig begrensning av hunders naturlige adferd. Det er derfor viktig at det finnes friområder der det er mulig for hunder å utfolde seg friere i båndtvangsperioder. Det er i dag ikke tilstrekkelig med slike steder. Kommunene bør derfor pålegges å sørge for et tilstrekkelig antall hundeparker.